Vasa u-landsförenings utbildningsprojekt 2019-2022

PROYOUTH - MOROGORO

Vasa u-landsförening har sedan mitten av 1990-talet haft utbildningsprojekt i Tanzania. De flesta av projekten har genomförts i samarbete med Åbo Akademi. Vi har utbildat pedagogiekandidater, -magistrar och doktorer. Vi har också fortbildat olika lärarkategorier. Syftet har varit att höja kvaliteten i utbildningen samt att befrämja utbildning och undervisning för elever med funktionsnedsättning och risk för drop-out.

År 2019 inleddes ett nytt 4-årigt projekt. Efter en ca 2-årig planeringsprocess erhöll föreningen bidrag från utrikesministeriet för ett projekt med målsättningen att utveckla yrkesutbildning för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning. Projektet riktar sig särskilt till flickor. I projektet ingår också utvecklande av fortbildning för yrkeslärare med fokus på specialundervisning.

Projektet har fått benämningen *Proyouth-Morogoro.* Projektet genomförs i Morogoro som är Vasa stads vänort i Tanzania. Vår främsta lokala samarbetspartner är organisationen MWAYODEO (Mafiga Women and Youth Development organization) som har lång erfarenhet av olika aktiviteter för att befrämja kvinnors och ungdomars situation. Övriga samarbetsparter är nationellt ansvariga utbildningsanordnare inom yrkes- och vuxenutbildning, föräldraföreningen för vår målgrupp och två lokala center för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning.

Personer med intellektuell funktionsnedsättning är en marginaliserad och mycket utsatt grupp i många länder, så även i Tanzania. Rätten till skolgång, utbildning och arbete har rätt länge varit erkänd och inskriven i de centrala policydokumenten i Tanzania liksom i många andra länder. Målsättningarna är alltså inskrivna och erkända i policydokumenten men aktiva handlingar för att nå målen saknas.

De flesta av barnen med intellektuell funktionsnedsättning har inte möjlighet till grundläggande utbildning i Tanzania. Därmed saknar de också möjligheten till yrkesutbildning. Yrkesutbildning för dessa ungdomar har inte utvecklats och existerar alltså inte i Tanzania. I vårt projekt försöker vi utveckla och skapa möjligheter till yrkesutbildning genom samarbete med fem yrkesskolor i Morogoro. Tillsammans med lärarna utvecklar vi kortare och längre förberedande yrkeskurser inom yrkesområden som bedöms vara möjliga, lämpliga och intressanta för ungdomarna. Samtidigt inleds fortbildning för lärarna. Under hela projekttiden samarbetar vi med närsamhället och byarna att för att öka förståelsen för och medvetenheten om rätten till utbildning och arbete för alla.

Projektets långsiktiga utvecklingsmål är att befrämja livskvaliteten för personer med funktionsnedsättning genom olika aktiviteter. I det följande ges en kort sammanfattning av aktiviteterna under det 4-åriga projektet:

År 2019: Projektet inleddes med olika aktiviteter för att skapa kännedom om projektet och för att öka medvetenheten om målgruppens behov och rättigheter. Seminarier och arbetsgruppsmöten med deltagare från målgruppens föräldraförening, byäldste och närområgivningen, lokala myndigheter och yrkesutbildningsenheterna ordnades i samråd med de

lokala samarbetsparterna under hela året. Under senare delen av året genomfördes identifieringen av målgruppens studerande.

År 2020-2021: Målsättningen är att var och en av de fem yrkesskolorna i centrala Morogoro antar ca 10 studerande till studielinjer som bedöms vara lämpliga och intressanta för de studerande. Utgående från diskussioner med skolornas lärare nämndes bl.a. sömnad, träarbete och trädgårdsskötsel vara områden som kunde vara lämpliga. Förslagsvis kunde projektet inledas med kortkurser på 2-6 månader med möjlighet till förlängning enligt intresse och bedömning. Nya studerande kan antas kontinuerligt eller periodvis under båda studieåren så att varje skola har i genomsnitt ca 10 studerande per år från vår målgrupp under hela projekttiden. Uppföljning och evaluering sker kontinuerligt. Fortbildning av yrkeslärarna liksom utvecklande av läromedel görs under perioden.

År 2022: Utbildningen fortsätter och utvecklas utgående från erfarenheterna, feedbacken och evalueringen. Under år 2022 som är projektets sista år är fokus på att få denna typ av utbildning godkänd av utbildningsmyndigheterna och anordnarna och att den blir bestående. Avsikten är att skapa och finna strategier som leder till att specialundervisning och undervisning av studerande med funktionsnedsättning förverkligas. Studerande som har en funktionsnedsättning bör ges möjlighet att studera och lära sig ett yrke i yrkesskolorna. Det innebär att utbildningen bör utvecklas så att personliga målsättningar och läroplaner blir möjliga. Parallellt med detta arbete inleds processen med att integrera specialundervisning i all yrkeslärarutbildning.

Projektet leds av Vasa u-landsförening i Finland och genomförs i samarbete organisationen MWAYODEO i Tanzania. Projektleadare är professorn i specialpedagogik (Åbo Akademi) Kristina Ström från Vasa (kstrom@abo.fi). Övriga deltagare från Vasa är professorn i specialpedagogik (emerita) Ulla Lahtinen och agronom Ulla-Maj Jern. Lokal koordinator i Morogoro är Venance Mlali, socialarbetare och verksamhetsledare för MWAYODEO. Projektet har en styrgrupp med representanter för samtliga partner.